

(“Ormanni v. Italy”)

У рішенні, ухваленому 17 липня 2007 року у справі *«Орманні проти Італії»*, Суд постановив, що

- було порушено ст. 10 Конвенції

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити заявнику 11 742 євро як відшкодування матеріальної шкоди та 10 000 євро на відшкодування судових витрат.

Обставини справи

Заявник п. Роберто Орманні є громадянином Італії, народився 1963 року і мешкає у м. Нейплі. Він є журналістом за фахом і працює випусковим директором щотижневого журналу “Oggi”.

У січні 1995 року у газеті з’явилась стаття, яка містила інтерв’ю з п. Фабіо Галло. Він був хореографом та директором танцювальної школи в м. Косенза. У 1993 році його звинуватили у зґвалтуванні кількох учнів, що займалися у його секції. В інтерв’ю п. Галло виражав побоювання стосовно того, що звинувачення проти нього стали наслідком його професійної діяльності. До того ж, він вступив у протистояння із так званим «бізнесовим комітетом», до якого належали найвпливовіші особи міста. В інтерв’ю він також стверджував про викрадення документів, котрі він подав задля отримання регіональних субсидій для своєї школи. П. Галло зазначав, що він звернувся до прокуратури зі скаргою на викрадення документів. Однак кримінальної справи так і не було порушено. Він підкреслював, що на той час міську прокуратуру очолював п. Франческо Серафіні, брат директора іншої танцювальної школи, яка зрештою отримала субсидії, по які звертався п. Галло.

У наступному випуску газети було опубліковано нову статтю, яка містила версію подій п. Серафіні, що спростовувала позицію п. Галло.

Відтак, проти заявника і п. Галло було порушено кримінальну справу за звинуваченням у клеветі. Їх обвинувачували у поширенні неправдивих відомостей засобами преси, передусім відомостей стосовно звинувачення п. Серафіні у конкретних правопорушеннях. Також проти п. Галло та п. Орманні було висунуто додаткове звинувачення у заподіянні образи представнику державного правоохоронного органу.

У листопаді 2001 року апеляційний суд визнав обвинувачених винними у вчиненні клевети й образи та зобов'язав їх сплатити п. Серафіні, як потерпілому, 12 911 євро, а також штраф у розмірі 1 032 євро.

П. Галло та п. Орманні звернулися з касаційною скаргою на згадане рішення апеляційного суду. Однак касаційний суд визнав їх скаргу неприйнятною до розгляду.

Зміст рішення Суду

Спираючись на ст. 10 Конвенції, заявник стверджував, що його засудження було невинуватим втручанням у його право на свободу вираження поглядів.

Суд вважав, що засудження заявника було втручанням у його право на свободу вираження. Це втручання ґрунтувалось на законі (було передбачено ст. 595 Кримінального кодексу), а також відповідало законній цілі, а саме: захисту репутації та прав інших (у даній справі йшлося про захист прав особи, котра очолювала регіональну прокуратуру).

Відтак Суд мав вирішити, чи було втручання «необхідним у демократичному суспільстві». Суд вважав, що заявник виконав обов'язок довести правильність фактичного підґрунтя своєї статті. Суд зауважив у зв'язку з цим, що стаття подавалась як огляд інтерв'ю з п. Галло. В інтерв'ю п. Галло намагався переконати читачів у своїй невинності, використовуючи для цього різні аргументи, котрі, у своїй сутності, були

суб'єктивними. Головним чином, п. Галло висловлював побоювання щодо існування у місті так званого «бізнесового комітету», який міг шкодити йому.

На думку Суду, підставним було зауваження Уряду про те, що заявник схвалював позицію п. Галло принаймні частково і тому не дистанціював себе від викладених п. Галло аргументів. Втім журналіст жодного разу не висловився щодо особистих чи професійних рис прокурора Серафіні, ім'я якого було тільки раз згадано у статті. Також заявник жодним чином не обмовився, що п. Серафіні є відповідальним за порушення кримінальної справи проти п. Галло чи що він є членом імовірного «бізнесового комітету».

Зважаючи на зазначені обставини, Суд дійшов висновку, що статтю заявника не слід вважати немотивованим нападом на п. Серафіні. Хоча Суд визнав, що журналістський матеріал містив певний рівень провокації. Суд зауважив, що критика п. Галло стосувалася способу відправлення правосуддя у м. Козенза, а також можливого існування недопустимих зв'язків між представниками правоохоронних органів, політиками та приватними особами. Отож міркування п. Галло торкалися питань загального інтересу. А для преси цілком допустимо інформувати громадськість про такі міркування.

Суд також звернув увагу на те, що газета жодним чином не зволікала з наданням п. Серафіні можливості викласти свою позицію. Відтак читачі отримали нагоду порівняти дві позиції.

Зважаючи на викладені обставини, Суд дійшов висновку, що засоби, використані судами для обмеження свободи заявника, не були пропорційними до цілі, яка при цьому ставилася. Тому Суд постановив, що мало місце порушення ст. 10 Конвенції.